

Brüssel, 7. juuli 2026
(OR. en)

10914/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0175(NLE)

ECOFIN 865
UEM 289
FIN 933
ECB
EIB

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 15. detsembri 2022.
aasta rakendusotsust Ungari taaste- ja vastupidavuskavale antud
hinnangu heakskiitmise kohta

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

**millega muudetakse 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsust
Ungari taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241,
millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahasu,¹ eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui Ungari esitas 11. mail 2021 riikliku taaste- ja vastupidavuskava, tegi komisjon nõukogule ettepaneku anda sellele positiivne hinnang. 15. detsembril 2022 kiitis nõukogu positiivse hinnangu heaks rakendusotsusega² (nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsus).
- (2) 31. augustil 2023 esitas Ungari kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21c komisjonile muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki. Nõukogu kiitis positiivse hinnangu heaks nõukogu 8. detsembri 2023. aasta rakendusotsusega³.
- (3) 9. juunil 2026 esitas Ungari põhjendatud taotluse, et komisjon teeks ettepaneku muuta nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1, kuna taaste- ja vastupidavuskava ei ole enam võimalik täies ulatuses täita objektiivsete asjaolude tõttu, mis on tingitud kulude suurenemisest energiahindade kõikumise tõttu, ootamatutest muutustest geopoliitilises olukorras, ettenägematutest rakendamisprobleemidest, ajalistest piirangutest või ajakavaga seotud survest põhjustatud viivitustest ning muudest õiguslikest või regulatiivsetest arengusuundumustest. Sel eesmärgil esitas Ungari uue riikliku taaste- ja vastupidavuskava (edaspidi „uus taaste- ja vastupidavuskava“).

² Vt dokumendid ST 15447/22 ja ST 15447/22 ADD 1 veebilehel <http://register.consilium.europa.eu>.

³ Vt dokumendid ST 15964/23 REV 1, ST 15964/23 REV 2 (bg) ja ST 15964/23 ADD 1 veebilehel <http://register.consilium.europa.eu>.

- (4) Komisjon leiab, et Ungari on piisavalt põhjendanud taotlust muuta nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1 ning et seepärast tuleks nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsust muuta.
- (5) Nõukogu esitas 8. juulil 2025 Euroopa poolaasta raames Ungarile soovitusel. Eelkõige soovitas nõukogu Ungaril jätkata makromajanduspoliitika tõhusat koordineerimist, kaotada järk-järgult hindade ja intressimäärade ülempiirid, tugevdada keskpika perioodi eelarveraamistikku, parandada pensionisüsteemi pikaajalist kestlikkust ja ettevõtluskeskkonda, stimuleerida kapitaliturgude arengut, tugevdada innovatsiooniraamistikku, kiirendada fossiilkütustega varustamise mitmekesistamist, kaotada järk-järgult fossiilkütuste toetused, parandada paindlikkust ja konkurentsi elektrisektoris ning veesüsteemide kerksust, suurendada ringlust, parandada haridustulemusi ja suurendada ebasoodsas olukorras olevate rühmade võimalusi saada kvaliteetset tavaharidust, suurendada tööturumeetmete kättesaadavust, tagada tulemuslik sotsiaaldialoog, parandada sotsiaalabi piisavust, tagada juurdepääs esmatähtsatele teenustele, võtta sihipäraseid eluasemetoetusega seotud meetmeid ja suurendada eluasemete pakkumist. Olles uue taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal hinnanud kõnealuste riigipõhiste soovitusel rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et Ungari ei ole mõnda soovitusel täielikult ellu viinud või teinud rakendamisel märkimisväärsel edusamme.

- (6) 21. mail 2026 avaldas komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011⁴ artikli 5 alusel Ungari kohta põhjaliku analüüsi. Komisjon järeldas oma analüüsi põhjal, et Ungaris esineb makromajanduslik tasakaalustamatus, arvestades püsivat haavatavust, mis on seotud konkurentsivõime, valitsemissektori suure eelarvepuudujäägi ja rahastamisvajaduse, eluasemehindade ja valitsuse sekkumisega finantsturul.
- (7) Taaste- ja vastupidavuskavade eesmärk peaks olema määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahistu (edaspidi „rahastu“) ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094⁵ COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks loodud Euroopa Liidu taasterahastu üldeesmärkide täitmine. Need peaksid tugevdama liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetades määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuut sammast.
- (8) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine peaks kujutama endast koordineeritud jõupingutust, mis hõlmab reforme ja investeeringuid kogu liidus. Piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide koordineeritud ja samaaegse rakendamise kaudu peaksid sellised reformid ja investeeringud üksteist vastastikku tugevdama ning avaldama positiivset ülekanduvat mõju kogu liidus.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

⁵ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>).

Kuue samba rakendamisele kaasa aitavad tasakaalustatud lahendused

- (9) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi kuue kõnealuse määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.
- (10) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis toetavad kõiki kuut sammast, kusjuures teatavad kava komponendid on seotud ühtaegu mitme sambaga. Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitmesuguseid meetmeid, millega pööratakse erilist tähelepanu rohe- ja digipöördele, majandusliku, sotsiaalse ja institutsioonilise vastupanuvõime suurendamisele ning järgmise põlvkonna poliitikale. Samuti sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava meetmeid aruka, kestliku ja kaasava majanduskasvu ning sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse toetamiseks kooskõlas Euroopa tööstusstrateegiaga.

- (11) Uue taaste- ja vastupidavuskavaga aidatakse märkimisväärselt kaasa rohe- ja digipöördele. Rohepööret toetatakse eelkõige kestliku transpordi, energeetika, veemajanduse ja ringmajanduse valdkonnas tehtavate reformide ja investeeringutega. Peamiste meetmete hulgas on investeeringud heitevabasse ühistransporti, energiavõrkude arendusprojektidesse ja taastuvenergia tootmisse. Mitu komponenti sisaldavad meetmeid, mille eesmärk on parandada üldkasutatavate ja eluhoonete energiatõhusust. Digipööret toetatakse eelkõige meetmete abil, millega edendatakse hariduse ja avaliku halduse, samuti tervishoiu- ja energiasektori digitaliseerimist ning digitaalse innovatsiooni ja digioskuste arendamist.
- (12) Märkimisväärne arv uue taaste- ja vastupidavuskava reforme ja investeeringuid on ette nähtud selleks, et parandada tervishoidu ning majanduslikku, sotsiaalset ja institutsioonilist vastupanuvõimet. Tervishoiusektori meetmed peaksid aitama parandada tõhusust ja kvaliteetsete raviteenuste kättesaadavust. Peamiste institutsiooniliste reformidega parandatakse eeldatavalt majanduse vastupanuvõimet korruptsioonivastase võitluse, liidu finantshuvide kaitse ja kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamise abil. Eelarvereformide eesmärk on lihtsustada maksusüsteemi ja tugevdada seda agressiivse maksuplaneerimise ohu vastu, samuti hõlbustada juurdepääsu avalikele andmetele. Arukas, kestlik ja kaasav majanduskasv saavutatakse eeldatavasti eelkõige mitmesuguste selliste meetmete abil, mille eesmärk on suurendada konkurentsi ja läbipaistvust riigihangetes ning edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni.

- (13) Paljude uue taaste- ja vastupidavuskava meetmetega aidatakse suurendada sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, eelkõige selliste reformide ja investeeringute abil, millega toetatakse inimkapitali arendamist digi- ja kutseoskuste täiustamise, kvaliteetsele ja kaasavale õpikeskkonnale juurdepääsu parandamise, õpetajaelukutse atraktiivsuse suurendamise ning alusharidus- ja lapsehoiuteenuste kättesaadavuse laiendamisega. Peale selle on mitme meetme eesmärk tegeleda kõige ebasoodsamas olukorras olevate asulate konkreetsete probleemidega ning parandada juurdepääsu kvaliteetsetele esmatasandi tervishoiu teenustele ja haiglaravile.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (14) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks uus taaste- ja vastupidavuskava aitama eeldatavasti tõhusalt lahendada suurt osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks tehtud Ungarile esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides, või probleemid, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.

- (15) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikke ja üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis aitavad tõhusalt lahendada kõiki või suurt osa nõukogu poolt Ungarile 2019., 2020., 2022., 2023., 2024. ja 2025. aastal Euroopa poolaasta raames esitatud riigipõhistes soovitustes välja toodud majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, eelkõige neid, mis on seotud rohe- ja digipöörde, hariduse, innovatsiooni, tööturu, sotsiaalpoliitika, tervishoiu, korruptsioonivastase raamistiku, kohtusüsteemi sõltumatuse, riigihangete konkurentsi, otsuste tegemise kvaliteedi ja läbipaistvuse, majanduspoliitika koordineerimise, maksustamise ja agressiivse maksuplaneerimise ning eelarveraamistikuga.

- (16) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitut asjakohast meetet rohepöördega seotud probleemide lahendamiseks. Energiatootmise ja energiatõhususe valdkonnas sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava reforme, mille eesmärk on parandada taastuenergia tootmisega seotud loamenetlusi, lihtsustada väikeste taastuenergiajaamade võrku ühendamist, kõrvaldada takistused tuuleenergia arendamisel, arvutada välja võrgutariifid, paigaldada nutiarvestid, tugevdada energiavahendajate rolli, kasutada elektriostulepingutes dünaamilist hinnakujundust, soodustada konkurentsi tasakaalustamisturul, laiendada energiakogukondi ja suurendada energiasalvestuse kasutuselevõttu. Reformide eesmärk on suurendada turuosaliste osalust taastuenergia tootmise ja salvestamise turgudel. Selleks püütakse kõnealuste reformidega kiirendada taastuenergia (eelkõige maismaa tuuleenergia) kasutuselevõttu ning suurendada nõudluse paindlikkust ja konkurentsi tasakaalustamisturul. Sel viisil peaksid kõnealused reformid aitama ellu viia soovitusi, mis käsitlevad paindlikkuse ja konkurentsi parandamist elektrisektoris ning taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu kiirendamist. Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka investeeringuid, mille eesmärk on suurendada päikeseenergia tootmist ja parandada elektrivõrku, et võimaldada taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat turvaliselt integreerida. Lisaks sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava mitut investeeringut üldkasutatavate hoonete (eelkõige hariduse valdkonnas) ja eluhoonete energiatõhusaks renoveerimiseks, millega täidetakse soovitusi parandada energiatõhusust, eelkõige hoone puhul. Kestliku transpordi valdkonnas sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava investeeringuid Budapesti raudteevõrgu, heitevaba bussitranspordi, trammi- ja trollibussisüsteemi ning elektrisõidukite laadimisjaamade arendamisse. Lisaks peaks Ungari kehtestama bussi- ja raudteetranspordi jaoks ühtse riikliku tariifi-, piletimüügi- ja reisijate teavitamise süsteemi. Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab samuti meetmeid, mille eesmärk on edendada ringmajanduse ja kestliku jäätmekäitlusega seotud reforme, samuti reforme ja investeeringuid säästva veemajanduse valdkonnas, sealhulgas loodusliku veesidumise edendamise kaudu.

- (17) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitut asjakohast meedet digipöördega seotud probleemide lahendamiseks. Uues kavas on muu hulgas ette nähtud meetmed, mille eesmärk on pakkuda tahvelarvuteid avalik-õiguslike haridusasutuste õpetajatele ja õpilastele, samuti info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmeid põhi- ja keskkoolidele, sealhulgas kutseharidust ja -õpet pakkuvatele koolidele, ülikoolidele ja täiskasvanuharidusasutustele, ning suurendada tervishoiusektori digitaliseerimist. Lisaks sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava teatavaid meetmeid avaliku halduse paremaks digitaliseerimiseks, eelkõige maksustamise eesmärgil kasutatavate elektrooniliste aruandlusplatvormide ja elektroonilise riigihankesüsteemi edasiarendamise abil.
- (18) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitmesuguseid meetmeid haridusprobleemide lahendamiseks. Muu hulgas on uues kavas ette nähtud reformid, mille eesmärk on parandada õpetajaameti atraktiivsust mehhanismi abil, mis tagab õpetajate palkade järkjärgulise lähenemise vähemalt 80 %-le kolmanda astme hariduse omandanute keskmisest palgast, vähendada segregatsiooni koolides ning tagada juurdepääs kvaliteetsele kooliharidusele, eelkõige varustades õpilased ja õpetajad kaasaegses digihariduses osalemiseks vajalike seadmetega. Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka investeeringuid, millega toetatakse hariduslike erivajadustega õpilaste integreerimist tavaharidusse.

- (19) Teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud probleemide lahendamiseks seatakse sisse riiklikud laborid, et parandada teaduse ja innovatsiooni ökosüsteemi. Avaliku sektori ja ettevõtjate innovatsiooniraamistikku aidatakse tugevdada ka tehisintellekti gigatehaste loomiseks ja neile juurdepääsu tagamiseks antava toetusega ning panusega liidu turvalise ühenduse programmi (IRIS²).
- (20) Kõige haavatavamate rühmade tööturule integreerimist käsitleva riigipõhise soovitusel elluviimiseks luuakse täiendavaid sõimekohti ja edendatakse kõige ebasoodsamas olukorras olevates asulates elavate inimeste töövõimalusi.
- (21) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitmesuguseid meetmeid sotsiaalpoliitika probleemide lahendamiseks ning sellega toetatakse igakülgset 300 kõige ebasoodsamas olukorras oleva asula elanikke. Kõnealuste meetmete eesmärk on edendada tööhõivet ja oskuste arendamist vastavalt kohalikele eripäradele, saavutada paremaid õpitulemusi kogukonnale suunatud pedagoogika abil ning rajada sotsiaalseid päikeseelektrijaamu.
- (22) Uues taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud ulatuslikud reformid ja investeeringud tervishoiuteenustega seotud kõige pakilisemate probleemide lahendamiseks. Eelkõige tehakse investeeringuid haiglate taristu ja seadmete ajakohastamisse ning esmatasandi ja ennetava arstiabi arendamisse, kujundades selleks välja integreeritud tervishoiuteenuseid pakkuvate perearstide kogukonnad. Seda täiendavad investeeringud digitervishoidu, näiteks digitaliseerimisprogrammidesse. Veel üks meede toetab mitteametlikult makstavate tasude kaotamist tervishoiusüsteemis.

- (23) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitut meetet korruptsioonivastase raamistiku tugevdamiseks ja liidu finantshuvide kaitsmiseks. Nende hulka kuulub ametialase aususe ameti seadusjärgne asutamine, et tugevdada tulemuslikult pettuste, huvide konfliktide ja korruptsiooni ning Ungarile antava liidu toetuse rakendamisega seotud muu ebaseadusliku tegevuse ja õigusnormide rikkumise ennetamist, avastamist ja kõrvaldamist, pöörates erilist tähelepanu riigihangetele ja varadeklaratsioonide kontrollimisele. Uue taaste- ja vastupidavuskava kohaselt peaksid ametialase aususe ametil olema ulatuslikud volitused sekkuda kõigil juhtudel, kui tema arvates ei ole liikmesriigi pädevad asutused võtnud vajalikke meetmeid, et ennetada, avastada ja kõrvaldada pettusi, huvide konflikti, korruptsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust või õigusnormide rikkumist, mis kahjustavad või võivad tõsiselt kahjustada liidu eelarve usaldusväärset finantsjuhtimist või liidu finantshuvide kaitset. Lisaks on Ungari võtnud kohustuse esitada komisjonile teade kavatsuse kohta osaleda Euroopa Prokuratuuri asutamisel tehtavas tõhustatud koostöös. Veel üks meede seisneb korruptsioonivastase töökonna loomises, milles osalevad aktiivselt sõltumatud valitsusvälised organisatsioonid ja mille ülesanne on uurida olemasolevaid korruptsioonivastaseid meetmeid ning koostada ettepanekuid. Lisaks sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, millega toetatakse tugevdatud koostööd Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF) ning kehtestatakse teatavate suure riskiga ametnike varadeklaratsioonide laiendatud isikuline ja esemeline kohaldamisala. Uue taaste- ja vastupidavuskava eesmärk on tagada avalikku huvi pakkuvate varahaldusfondide tegevuse järkjärguline lõpetamine, samuti läbipaistvus seoses sellega ja järelevalve selle üle, kuidas need avalikku huvi pakkuvad varahaldusfondid ning nende asutatud või hallatavad juriidilised isikud kasutavad liidu toetust, kuni nad veel tegutsevad.

Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab samuti mitut reformi, et tugevdada seadusandlikku, institutsioonilist ja praktilist korda, mille abil tõhusamalt ennetada, avastada ja kõrvaldada pettust, korruptsiooni, huvide konflikte, topeltrahastamist ja muud ebaseaduslikku tegevust liidu toetuse kasutamisel. Uue kavaga on ette nähtud reform, millega kehtestatakse võimalus vaadata avaliku võimu teostamise või riigivara haldamisega seotud erikuritegude korral kohtulikult läbi prokuratuuri või uurimisasutuse otsuseid, millega on jäetud menetlus kuriteoteate alusel algatamata või millega on kriminaalmenetlus lõpetatud. Mitu uue taaste- ja vastupidavuskava meetet aitavad suurendada avaliku sektori teabe läbipaistvust ja juurdepääsetavust, muu hulgas eesmärgiga tugevdada sõltumatu järelevalve hõlbustamise kaudu korruptsioonivastast raamistikku. Need meetmed hõlmavad sellise avaliku sektori vahendite kasutamise keskregistri loomist ja haldamist, milles on olemas otsinguvõimalus, samuti avaliku teabe taotlemise kulude kaotamist või piiramist, avaliku teabe kättesaadavusega seotud kohtuasjade menetlemise lihtsustamist, teatavate avalikule teabele juurdepääsu andmisest keeldumise põhjuste kõrvaldamist ning selle tagamist, et kehtestatakse avalikke ülesandeid täitvate asutuste korrapärane kontroll, mille käigus hinnatakse, kas nad järgivad asjaomaseid nõudeid avalikule teabele juurdepääsu võimaldamise kohta.

- (24) Riigipõhist soovitusi kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamise kohta täidetakse uue taaste- ja vastupidavuskava mitme reformiga, mis peaksid tugevdama seadusega asutatud kohtute ja kohtunike sõltumatust ja erapooletust ning tõstma seega kohtuliku kaitse taset ja parandama Ungari investeerimiskliimat. Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, millega tugevdatakse riikliku kohtunõukoja suhtelist rolli ja volitusi riikliku kohtuameti juhi volituste suhtes. Riikliku kohtunõukoja tõhus kontroll riikliku kohtuameti juhi üle peaks eeldatavasti vähendama kohtute keskvalitsuse meelevaldsete otsuste tegemise võimalust, sealhulgas kohtunike ametisse nimetamisel, ning seega tugevdama kohtusüsteemi sõltumatust. Selle saavutamiseks tuleks uue taaste- ja vastupidavuskava kohaselt eelkõige kehtestada nõue, et riiklik kohtunõukoda peab esitama põhjendatud siduva arvamuse üksikute otsuste kohta, mis käsitlevad näiteks kandidaatide sobivuskriteeriumidel põhinevat sobivust riikliku kohtuameti juhi ja asejuhi ametikohale, kohtunike ja kohtu juhtivtöötajate ametisse nimetamise menetluste tühistamist, kohtunike üleviimist ning eri-, sealhulgas haldusasju menetlevate kohtunike kohtunikonnast väljaarvamist. Riiklik kohtunõukoda peaks samuti esitama siduva põhjendatud arvamuse selliste eeskirjade kohta nagu kohtunike ametikohtade punktisüsteem, lisatasude andmise tingimused, kohtunike koolitamine, riiklik töökoormus ja kohtunike ametikohtade arv.

Lisaks peaks riikliku kohtunõukoja kohtunikest liikmetel olema võimalik saada järgmiseks ametiajaks tagasi valitud ning riiklikul kohtunõukojal peaks olema juurdepääs kõigile dokumentidele, samuti õigus- ja teovõime ning autonoomia oma eelarve väljamaksmisel ning õigus pöörduda pädeva kohtu ja konstitutsioonikohtu poole, et kaitsta oma õigusi. Kehtestada tuleks ka diskretsiooni välistavad eeskirjad kohtute esimeeste kohusetäitjate määramise kohta ning keelata kohtunike tagasipöördumine kõrgemasse kohtusse pärast nende lähetamist. Teine reform peaks tugevdama kõrgeima kohtu (Kúria) sõltumatust ning selle käigus muudetakse eelkõige eeskirju selle kohta, kuidas valida Kúria esimeest, kellel peaks olema vähemalt viieaastane kohtunikuna töötamise kogemus ja keda ei tohiks olla võimalik tagasi valida. Riiklik kohtunõukoda peaks esitama põhjendatud siduva arvamuse Kúria esimehe ja aseesimehe kandidaatide sobivuse kohta. Reformiga tuleks kõrvaldada ka konstitutsioonikohtu liikmete Kúria'sse nimetamise võimalus väljaspool tavapärasest taotlusmenetlust, parandada kohtuasjade jaotamise süsteemi ja tagada Kúria kohtunõukojale suuremad volitused. Edasised reformid peaksid kõrvaldama takistused eelotsusetaotluste esitamiselt Euroopa Liidu Kohtule ja kaotama 2019. aastal avaliku sektori asutustele antud võimaluse vaidlustada lõplikud kohtuotsused konstitutsioonikohtus, tagamaks, et lõplikke otsuseid langetavad pädevad sõltumatud kohtud.

- (25) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka mitut meetet konkurentsiprobleemide lahendamiseks riigihangete valdkonnas, sealhulgas riigihankemenetluste usaldusväärsuse suurendamise kaudu. Reform seisneb selles, et töötatakse välja järelevalvevahend, millega hinnatakse selliste riigihankemenetluste osakaalu ja põhjuseid, mille raames esitatakse ainult üks pakkumus, ning seda vahendit kasutatakse pidevalt. Riigihankemenetluste läbipaistvuse ja usaldusväärsuse suurendamiseks on reformi eesmärk kehtestada huvide konflikti käsitlevad eeskirjad ning täiendavad aruandlus- ja avaldamiskohustused avaliku sektori hankijatele. Teise reformi eesmärk on töötada välja tulemuslikkuse mõõtmise raamistik, et korrapäraselt hinnata riigihankemenetluste tõhusust ja kulutasuvust ning piiratud konkurentsi põhjuseid sektorites, mida vähene konkurents kõige enam mõjutab. Riigihangete konkurentsi suurendamiseks võetakse vastu rahvusvahelistel tavadel põhinev tegevuskava. Nendele reformidele tuginedes sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava Ungari kohustust vähendada selliste riigihangete osakaalu, mida rahastatakse liidu toetusest ja mille raames esitatakse ainult üks pakkumus, nii et see osakaal oleks alla 15 %. Kõnealuste reformide toetamiseks on uues taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud meetmed elektroonilise riigihangete süsteemi väljatöötamiseks, et hõlbustada riigihangete konkurentsi sõltumatut järelevalvet ja analüüsi.

- (26) Uus taaste- ja vastupidavuskava hõlmab reforme, mille eesmärk on parandada otsustusprotsessi kvaliteeti ja läbipaistvust teiste sidusrühmade kaasamise ning korrapäraste mõjuhinnangute kaudu. Kaasnevate meetmete eesmärk on tagada, et valitsuse koostatud seadusandlike aktide eelnõud läbiksid piisava aja jooksul süstemaatiliselt avaliku konsultatsiooni protsessi, välja arvatud juhul, kui esitatakse nõuetekohane põhjendus, ning et kõigi seadusandlike aktide eelnõude kohta koostataks järjepidevalt mõjuhinnangud ja selgitused ning tehtaks need avalikult kättesaadavaks. Sidusrühmade kaasamine uue taaste- ja vastupidavuskava rakendamisse ja järelvalvesse on kavandatud sellise seirekomisjoni loomise ja toimimise kaudu – ka pärast 2026. aastat –, mille liikmetest vähemalt pooled peaksid olema avaliku sektori asutustest täiesti sõltumatutest kodanikuühiskonna organisatsioonidest. Kõnealused reformid võivad samuti aidata parandada sotsiaaldialoogi.
- (27) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka ettevõtluskeskkonna meetmeid, eelkõige maksusüsteemi parandamise meetmeid. Muu hulgas on uues taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud reformid, mille eesmärk on võidelda tulemuslikumalt agressiivse maksuplaneerimise vastu, näiteks suurendada siirdehindade andmete esitamist, vaadata läbi äriühingu tulumaksuga seotud sisulised miinimumnõuded varifirmade puhul ning laiendada mahaarvamise keelu eeskirjade kohaldamisala null- ja madala maksumääraga jurisdiktsioonidesse tehtavatele maksetele. Maksude lihtsustamisega seoses sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava maksude ja äriühingu tulumaksu soodustuste arvu vähendamise ja maksukohustuse täitmise menetluste digitaliseerimise meetmeid.

- (28) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab reforme eesmärgiga parandada riigi rahanduse jätkusuutlikkust. See hõlmab meetmeid, millega kehtestatakse kulutuste läbivaatamise menetlus ja viiakse see läbi, parandatakse riigi eelarveraamistikku – alгатades samal ajal raamistiku ulatuslikuma läbivaatamise – ning subsideeritud laenuandmise reforme.
- (29) Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikke üksteist tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis aitavad tõhusalt lahendada kõiki või olulist osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, mida nõukogu on kirjeldanud Ungarile Euroopa poolaasta raames 2025. aastal esitatud riigipõhistes soovitustes, eelkõige seoses majanduspoliitika koordineerimise, eelarveraamistiku, innovatsiooni, elektrisektori konkurentsi, veesüsteemide kerksuse, hariduse, tööturu, sotsiaalpoliitika ja eluasemetega. Eespool nimetatud probleemide lahendamise peaks uus taaste- ja vastupidavuskava aitama korrigeerida ka Ungaris esinevat tasakaalustamatust, millele osutati määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt 2026. aastal esitatud soovitustes, eelkõige seoses valitsemissektori suure eelarvepuudujäägi ja suurte rahastamiskuludega, kulupõhise konkurentsivõime halvenemisega, energiahindade avaldatava mõjuga, eluasemehindade tõusuga ja valitsuse sekkumisega finantsturul.

Kasvupotentsiaali, töökohtade loomise ning majandusliku, sotsiaalse ja institutsioonilise vastupanuvõime toetamine

- (30) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3 aitab uus taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada Ungari majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti ning suurendada majanduse, sotsiaalvaldkonna ja institutsioonilist vastupanuvõimet, mis aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju ning suurendada sellega liidus majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist.

- (31) Ungari majanduskasvu strateegia keskmes on oluline kohustus ajakohastada majandustaristut. Veeremile spetsialiseerunud eraldi ettevõtte (ROSCO) asutamise eesmärk on soodustada eeldatavalt Ungari veeremisüsteemi uuendamist ning pannakse alus raudteeteenuste tõhusamale haldamisele, aidates omakorda kaasa riigi laiematele jõupingutustele CO₂ heite vähendamiseks. Lisaks sellele püütakse linnaliikuvusse tehtavate investeeringutega, sealhulgas uute trammide, busside ja trollibusside soetamisega parandada transpordiühendusi. REPowerEU peatükis pannakse erilist rõhku Ungari energiasõltumatuse tugevdamisele ja rohepöörde kiirendamisele. Elektrivõrgu võimsuse ja paindlikkuse suurendamisega toetab uus taaste- ja vastupidavuskava taastuvate energiaallikate ulatuslikku integreerimist. Maismaa tuuleenergia kasutuselevõtu, mida toetatakse lihtsustatud loamenetlustega, eesmärk on märkimisväärselt suurendada taastuvenergia tootmist Ungaris. Samal ajal tagatakse ülekande- ja jaotusvõrkude uuendamisega, et seda taastuvenergiat saab tõhusalt integreerida riiklikku võrku. Neid meetmeid täiendatakse investeeringutega energiasalvestusseadmetesse ning üldkasutatavate ja eluhoonete energiatõhusaks renoveerimisse – sel viisil luuakse vastupidavam ja kestlikum energiasüsteem.

- (32) Ungari panustab Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluste ühissettevõttesse, et toetada tehisintellekti gigatehase või samaväärse andmetöötlustaristu loomist kooskõlas Euroopa Komisjoni visiooniga tagada tehnoloogiline suveräänsus. See investeering peaks kiirendama kõrghariduse andmetöötluste võimsuse arendamist ja ühtlasi tugevdama Euroopa konkurentsivõimet ülemaailmses digimajanduses. Samamoodi on Ungari poolt programmi IRIS² antava panuse eesmärk aidata lahendada turvalisuse ja vastupanuvõimega seotud kriitilise tähtsusega probleeme, tugevdades turvalist suveräänsust sidet, suurendades elutähtsa taristu ja avalike teenuste vastupidavust ning parandades valmisolekut küber-, hübriid- ja muudeks turvalisusega seotud häireteks.
- (33) Uues taaste- ja vastupidavuskavas pannakse võrdselt rõhku töökohtade loomisele ja sotsiaalsele vastupanuvõimele ning tunnistatakse, et kestlik majanduskasv peab olema kaasav. Haavatavatele rühmadele suunatavate tööturule integreerimise programmide kaudu on uue taaste- ja vastupidavuskava eesmärk pakkuda võimalusi tööalase sotsialiseerimise algatuste raames. Uute lastehoiuasutuste loomisega aidatakse töötavatel vanematel, eelkõige naistel paremini tasakaalustada perekondlikke ja tööalaseid kohustusi.
- (34) Tervishoiuasutuste ajakohastamine tagab võrdse juurdepääsu kvaliteetsetele meditsiiniteenustele kogu riigis. Lisaks on Ungari Arengupangale (MFB) tehtava omakapitalisüsti eesmärk soodustada taskukohaste eluasemete ehitamist – sellega aidatakse omakorda vähendada linna- ja maapiirkondade vahelisi erinevusi ning toetada väikese sissetulekuga leibkondi ja üliõpilasi.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (35) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse uue taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski uues taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁶ artikli 17 tähenduses (põhimõte „ei kahjusta oluliselt“).
- (36) Meetmete korral, mille puhul see on asjakohane, käsitletakse võimalikku kahjulikku keskkonna- ja kliimamõju sobivate kinnitustega selle kohta, et järgitakse kohaldatavaid kriteeriumeid. Keskkonnariske leevendatakse eelnevalt tingimuste kehtestamisega: ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuva tegevuse puhul peab prognoositav kasvuhoonegaaside heide olema asjaomastest võrdlusalustest väiksem ja kui vähegi võimalik, siis märkimisväärselt väiksem. Kõigi rahastamisvahendite puhul on kehtestatud loetelu eesmärgiga tagada, et ei toetata tegevust ega varasid, mis ei ole põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ kooskõlas.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13, ELI <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (37) Uude taaste- ja vastupidavuskavasse on uue taaste- ja vastupidavuskavaga lisatud kolm märkimisväärsete rahaeraldistega meedet, mille jaoks on kehtestatud kaitsemeetmed. Kõnealuste investeeringute puhul – eelkõige kapitalisüst veeremiettevõttesse, kapitalisüst Ungari Arengupangale ja elektrivõrgu arendamise toetuskava – ette nähtud sihtotstarbelised rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, et tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuete täitmine juba hankeetapis. Seega peaks uus taaste- ja vastupidavuskava eeldatavalt tagama jätkuva kooskõla põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (38) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 52,9 % uue taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud kõnealuse määruse VI lisas esitatud metoodika kohaselt. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on uus taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.

- (39) Uue taaste- ja vastupidavuskava puhul tervikuna moodustavad kliimaga seotud kogukulud 52,9 %, kusjuures suurima osa moodustavad taastuenergia kasutuselevõttu ja võrgu uuendamisse tehtavad investeeringud. Uue taaste- ja vastupidavuskavaga on ette nähtud märkimisväärne toetus päikeseenergia valdkonnale, täpsemalt on kavas tagada uus tootmisvõimsus ebasoodsas olukorras olevates omavalitsustes, lisaks maismaa tuuleenergia kasutuselevõtu laiendamisele, mida toetatakse lihtsustatud loamenetlustega. Peale selle peaks ülekande- ja jaotusvõrkude uuendamine, millega suurendatakse võimsust, võimaldama integreerida Ungari elektrisüsteemi rohkem taastuvaid energiaallikaid ja energiasalvestuslahendusi. Samuti aitavad energiatõhususega seotud meetmed, nagu üldkasutatavate hoonete renoveerimine ja nutiarvestite paigaldamine, vähendada energiatarbimist ja heidet. Transpordisektoris peaks raudteelõikude elektrifitseerimine ja heitevabade busside soetamine aitama märkimisväärselt vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning toetada seeläbi Ungari laiemaid CO₂ heite vähendamise eesmärgi. Kõik REPowerEU peatüki meetmed aitavad täielikult kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele ja seega vastab peatükk 37 % miinimumsihile. Energiasalvestusvõimsuse ülesseadmise eesmärk on suurendada nõudluse ja pakkumise paindlikkust, samal ajal kui ulatuslikum maismaa tuuleenergia tootmine ja elamute päikesepaneelide kasutamine peaks suurendama taastuvate energiaallikate osakaalu Ungari energiaallikate jaotuses. Uus taaste- ja vastupidavuskava peaks aitama märkimisväärselt ja püsivalt kaasa rohepöördele, arvestades, et see aitab saavutada liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ja 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgi. Taastuenergia tootmisvõimsuse suurendamise, võrgu uuendamise ja energiatõhususe parandamisega püütakse vähendada Ungari sõltuvust fossiilkütustest ja kasvuhoonegaaside heidet. Need meetmed on kavandatud nii, et neil oleks püsiv mõju, pidades silmas nende eesmärgi tagada keskkonnakasu veel kaua pärast rakendamist.

- (40) Kliimamuutuste leevendamise kõrval sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava elemente, millega toetatakse elurikkust ja keskkonnakaitset. Veetidumismeetmetega (mis hõlmavad 18 000 hektari suurust ala) püütakse suurendada ökosüsteemi vastupanuvõimet ja toetada põllumajandusmaa elurikkust, samal ajal kui Kvassay pumbajaama uuendamine peaks aitama parandada Doonau harujõe ökoloogilist seisundit. Kõnealused investeeringud on kooskõlas laiemate keskkonnanäesmärkidega ning aitavad saavutada uue taaste- ja vastupidavuskava põhieesmärgi seoses kliimameetmetega.

Panus digipöördesse

- (41) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 24,1 % uue taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud metoodika kohaselt.

- (42) Ungari uus taaste- ja vastupidavuskava vastab määruse (EL) 2021/241 V lisa hindamiskriteeriumi 2.6 kohasele sihile, mille kohaselt peavad digivaldkonnaga seotud kulutused moodustama 20 % kogueraldisest, kusjuures peamise osa moodustavad investeeringud digiõppesse, kõrghariduse ajakohastamisse ja avalike teenuste digitaliseerimisse. Uue taaste- ja vastupidavuskavaga on muu hulgas ette nähtud koolide varustamine digivahenditega (nt sülearvutid), et parandada digikirjaoskust ja võimaldada õpilastel omandada digimajanduses vajalikke oskusi. Peale selle peaks kõrgharidustaristu ajakohastamine, sealhulgas digitaalse õppesisu arendamine ja kõrgharidusasutuste töö digitaliseerimine parandama juurdepääsu digiõppele ning toetama üleminekut veebi- ja hübriidõppele. E-tervisega seotud protsesside laiendamisega, sealhulgas tervishoiuteenuste keskse mobiilirakenduse kasutuselevõtuga püütakse tagada tervishoiuteenuste digitaliseerimine ning suurendada seeläbi tervishoiuteenuste tõhusust ja kättesaadavust.
- (43) Uues taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad meetmed peaksid aitama märkimisväärselt kaasa majanduse digipöördele. Tehisintellekti gigatehase algatusse tehtava investeeringuga, mida toetatakse vabatahtliku panusega Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötuse ühisettevõttesse, püütakse kiirendada kõrghariduse andmetöötuse võimsuse arendamist ja suurendada Ungari toetust Euroopa digitaalsele suveräänsusele. Samamoodi on Ungari IRIS²sse tehtava panuse eesmärk aidata parandada riigi turvalise satelliitside taristut ning lahendada digiturbe ja -kerksusega seotud kriitilise tähtsusega probleeme.

Püsiv mõju

- (44) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7 on uuel taaste- ja vastupidavuskaval Ungarile eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.
- (45) Uuel taaste- ja vastupidavuskaval, sealhulgas selle REPowerEU peatükil, on Ungari majandusele eeldatavasti püsiv positiivne mõju. Uues taaste- ja vastupidavuskavas on suurendatud reformide ambitsioonikust kooskõlas Euroopa poolaasta soovitustega, samuti on ette nähtud murrangulised investeeringud transpordisektori CO₂ heite vähendamisse, elektrivõrkudesse ja väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetesse (VKEd). Uue taaste- ja vastupidavuskavaga on ette nähtud märkimisväärsed investeeringud rohepöördesse, eelkõige selleks, et suurendada elektrivõrgu võimsust ja paindlikkust. Koos ambitsioonikate reformidega, millega avatakse turg tuuleenergia tootmise tegevatele investeeringutele, aitab kava eeldatavasti tugevdada riigi energiajulgeolekut, piirata energiahindu ja vähendada sõltuvust Venemaa fossiilkütuste impordist, avaldades seega püsivat mõju. Lisaks sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava ambitsioonikaid meetmeid, millega toetatakse elektrisõidukite kasutuselevõttu ja raudteelõikude elektrifitseerimist ning millele lisandub raudteeveoturu reform.

- (46) Investeeringud taskukohastesse eluasemetesse, uuenduslikesse VKEdesse ja riskikapitali suurendavad Ungari ettevõtluskeskkonna konkurentsivõimet. Nende investeeringute võimalikku mõju tugevdavad reformid, millega parandatakse Ungari Arengupanga toimimist, kaotatakse järk-järgult teatavad valdkondlikud maksud ja tugevdatakse turu läbipaistvat toimimist korruptsioonivastaste meetmete ja tegelikke tulusaajaid käsitlevate normide abil. Uus taaste- ja vastupidavuskava peaks aitama märkimisväärselt tugevdada Ungari institutsioonilist vastupanuvõimet. See saavutatakse eeldatavasti korruptsioonivastase raamistiku tõhustamise, kohtusüsteemi sõltumatuse suurendamise ning otsuste tegemise kvaliteedi ja läbipaistvuse parandamisega. Ettevõtluskeskkonda on kavas parandada meetmetega, mille eesmärk on täiustada maksusüsteemi, tagada regulatiivne prognoositavus ja suurendada riigihangete konkurentsi. Samuti peaks uus taaste- ja vastupidavuskava aitama tagada usaldusväärse eelarvehalduse kulutuste läbivaatamise kasutuselevõtu ja eelarveraamistiku täiustuste abil.
- (47) Uue taaste- ja vastupidavuskava püsiv mõju võib suureneda ka tänu uue taaste- ja vastupidavuskava ning muude programmide, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika vahenditest rahastatavate programmide koostoimele, eelkõige territoriaalsete väljakutsete sisulise käsitlemise ja tasakaalustatud arengu edendamise kaudu.

Seire ja rakendamine

- (48) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on uues taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada uue taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja elluviimine.
- (49) Uue taaste- ja vastupidavuskava eesmärgid ja sihid võimaldavad taaste- ja vastupidavuskava rakendamist nõuetekohaselt jälgida. Uues taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate investeeringute tulemuslikkust hinnatakse mitme eesmärgi ja sihi saavutamise alusel, mida jälgib iga meetmete rakendamise eest vastutav avalik-õiguslik üksus ja mis hõlmavad iga investeeringu peamisi rakendusetappe. Valitud sihid on kooskõlas iga meetme üldeesmärkide, kuluproгноoside ja rakendamise ajakavaga ning need on kvantifitseeritud konkreetsete näitajatega, mis kajastavad tehtud tööde tulemusi. Eesmärgid ja sihid on asjakohased ka määruse (EL) 2021/241 artikli 17 lõike 2 kohaselt rahastamiskõlblike, ent juba lõpule viidud meetmete puhul. Väljamaksetaotluse põhjendamiseks on vaja, et kõnealused eesmärgid ja sihid oleksid rahuldavalt saavutatud.
- (50) Iga kehtestatud uus reform ja investeering hõlmab vähemalt ühte sihti või eesmärki, mis sisaldab meetme põhielemente ja võimaldab hinnata selle eesmärkide saavutamist. Eesmärgid ja sihid on suuresti koondunud uue taaste- ja vastupidavuskava rakendusperioodi lõpupoole.

- (51) Liikmesriigid peavad tagama, et rahastu kaudu antavast rahalisest toetusest teavitatakse ja seda kinnitatakse vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 34.

Kulud

- (52) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on uues taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused uue taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, need on kulutõhususe põhimõttega kooskõlas ning vastavad riigis eeldatavale majanduslikule ja sotsiaalmõjule.
- (53) Ungari on esitanud uue taaste- ja vastupidavuskava kõigi investeeringute kuluproгноosid ja piisava teabe, mille alusel saab kulusid üldiselt pidada mõistlikuks ja põhjendatuks. Meetmete kulude hindamisel on muu hulgas tuginetud turuhindadele või sarnaste ühikute hindadele varasemates investeeringutes, allkirjastatud lepingutele või ligikaudsetele pakkumustele. Muude meetmete puhul on kasutatud ülevalt allapoole lähenemisviisi, mille puhul projekti kogumaksumus põhineb varasematel sarnastel projektidel. Kuluproгноoside ja nendega seotud tõendavate dokumentide hindamise põhjal peetakse enamiku uues taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate meetmete kuluproгноose mõistlikuks ja põhjendatuks. Uue taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa on kooskõlas kavandatud reformide ja investeeringute laadi ja liigiga. Ungari on esitanud piisavad kuluarvestusega seotud tõendid, mis toetavad uues taaste- ja vastupidavuskavas esitatud nõudeid. Uues taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud uute meetmete, sealhulgas REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete kuluproгноosi peetakse mõõdukas ulatuses põhjendatuks.

- (54) Ungari esitas piisavalt teavet ja piisavaid tõendeid selle kohta, et uue taaste- ja vastupidavuskavaga ettenähtud reformide ja investeeringute hinnanguliste kulude summa, mis kaetakse rahastust, ei ole kaetud liidult juba saadud või saadava rahasummaga. See õigustab määruse (EL) 2021/241 V lisa kriteeriumi 2.9 kohaselt hinnet B. Uue taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Liidu finantshuvide kaitse

- (55) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on uues taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning peaks eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude instrumentide ega vahendite kohaldamist liidu õiguse edendamiseks ja täitmise tagamiseks, sealhulgas korruptsiooni, kelmuste, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks, ning liidu eelarve kaitsmiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092⁷.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

- (56) Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 5 punktiga e tuleks kehtestada liidu finantshuvide kaitsega seotud eesmärgid ja seada sisse piisav kontrollisüsteem, et tagada kooskõla kõnealuse määruse artikliga 22. Nende eesmärkide rahuldav täitmine peaks tagama sisekontrollisüsteemi piisavuse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktiga j. Uues taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kontrollisüsteem ja -kord põhinevad töökindlatel protsessidel ja struktuuridel ning neis on selgelt kindlaks määratud uues taaste- ja vastupidavuskava rakendamises, seires, kontrollis ja auditis osalevate eri üksuste rollid ja kohustused ning nende omavaheline suhtlus. Sellega on ette nähtud rakendamise-, kontrolli- ja auditifunktsioonide ja -kohustuste selge eraldamine. Uue taaste- ja vastupidavuskava üldise koordineerimise, eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusammude jälgimise, rakendusasutuste, alltoetust andvate asutuste, rahastamisvahendeid rakendava asutuse, finantsvahendajate ja lõplike vahendite saajate kontrollimise ning seiresüsteemist saadud kontrollitud andmetel põhinevate maksetaotluste ja nendega seotud liidu vahendite haldaja kinnituste ettevalmistamise ja komisjonile esitamise eest vastutab riiklik asutus.

Uue taaste- ja vastupidavuskava auditeerimise eest vastutava asutuse roll on antud ELi rahaliste vahendite auditeerimise peadirektoraadile (EUTAF), millel on vajalik halduskogemus ja -suutlikkus seonduvate auditiülesannete täitmiseks kooskõlas rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditistandarditega. EUTAF teeb süsteemiauditeid ning rakendatud eesmärkide ja sihtide substantiivset kontrolli – need moodustavad aluse auditite kokkuvõttele, mis esitatakse komisjonile koos maksetaotlustega. Auditiraamistikku tugevdatakse veelgi sihtotstarbeliste eesmärkidega, millega tagatakse EUTAFi tegevuslik ja eelarveline sõltumatus, mitmeaastase auditistrateegia vastuvõtmisega, mis hõlmab süsteemiauditeid, riskipõhist valimi moodustamist, kohapealset kontrolli ja nõudeid, millega tagatakse rakendusasutuste ja kontrollisüsteemide piisav hõlmatus audititega, ning auditiarvamuse esitamisega uue taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seireks mõeldud andmehoidla süsteemi toimimise kohta. See tagatakse eelkõige eesmärkidega 75, 81, 83 ja 84.

- (57) Uue taaste- ja vastupidavuskava rakendamise, koordineerimise, seire ja kontrolli eest vastutavate asutuste haldussuutlikkus on eeldatavalt piisav kavandatud rollide ja ülesannete täitmiseks. Riiklikku asutust võivad toetada rakendusasutused, alltoetust andvad asutused ja Ungari Arengupank, kellele on vastavalt nende asjatundlikkusele ja haldussuutlikkusele usaldatud konkreetset rakendusülesanded. Ungari Arengupangale antud suurema rakendamisrolliga kaasneb sihtotstarbeline reform, et tugevdada panga tegevussuutlikkust, juhtimist, läbipaistvust, sisekontrollisüsteeme ja järelevalvekorda. Riiklik asutus teeb rakendamisel osalevate asutuste üle eeldatavalt korrapärast järelevalvet. Lisaks teeb siseauditi ja ametialase aususe direktoraat eraldiseisvalt teistest kontrolliasutustest korrapärast kontrolli, mis on seotud huvide konfliktidega, sealhulgas kontrollib, kas kõik rakendusüksused ja toetusesaajad järgivad rangemaid eeskirju huvide konfliktide ennetamise, avastamise ja kõrvaldamise kohta, ning korraldab deklaratsioonide süstemaatilist kontrolli ja toimingute riskipõhist järelkontrolli. Lisatud on täiendavad eesmärgid, et tagada uue taaste- ja vastupidavuskava juhtimist, kontrolli ja auditit reguleeriva õigus- ja institutsioonilise raamistiku jätkuv kohaldamine uue taaste- ja vastupidavuskava kogu rakendusperioodi jooksul ja pärast 2026. aastat, sealhulgas juhtimis-, kontrolli- ja auditifunktsioone reguleeriva õigusraamistiku loomine ja säilitamine, kaitsemeetmete järjepidevuse tagamine ning rakendusasutuste ja finantsvahendajate üle tehtava järelevalve tugevdamine.

Täiendavate reformidega tugevdatakse liidu finantshuvide kaitset, näiteks luuakse ametialase aususe amet, sealhulgas suurendatakse läbipaistvust, tagatakse parem juurdepääs tegelikke tulusaajaid käsitlevale teabele juhtimise, kontrolli ja auditeerimise eesmärgil, vaadatakse korrapäraselt läbi pettuste- ja korruptsioonivastane strateegia liidu toetuse rakendamiseks, auditeerimiseks ja kontrollimiseks, võetakse seadusandlikke meetmeid, et tagada OLAFi juurdluste ning kohapealsete kontrollide ja uurimiste tulemuslik läbiviimine (sealhulgas riikliku abi andmine, mõjusad karistused koostööst keeldumise korral ja tugevdatud operatiivkoostöö OLAFiga riikide pädevate asutuste suhtes kohaldatavate abi andmise kohustuste ja uurimistulemuste alusel võetavate tõhusamate järelmeetmete kaudu), ning tagatakse Ungari osalus Euroopa Prokuratuuri asutamisel tehtavas tõhustatud koostöös. Pettuste- ja korruptsioonivastase raamistiku tõhusust tugevdatakse veelgi riskianalüüsi- ja andmekaevevahendite süstemaatilise kasutamisega, sealhulgas kohustusliku andmete üleslaadimise ja tuvastatud riskide suhtes võetavate struktureeritud järelmeetmete abil ning riskihindamise väljundite arvessevõtmisega otsustusprotsessides, mida toetab alusandmete täielikkuse ja usaldusväärsuse kontroll.

Need institutsioonilised kaitsemeetmed hõlmavad ka sõltumatu siseauditi ja ametialase aususe funktsiooni loomist, millel on volitused uurida huvide konflikte ja õigusnormide rikkumisi; seda täiendavad rikkumisest teatamise kanalid ja deklaratsioonide süstemaatiline kontrollimine, samuti tugevdatud tagatised seoses auditeerimisasutuse tegevusliku ja eelarvelise sõltumatusega, millega tagatakse mitmeaastane auditite kavandamine, metoodikaalne autonoomia ja vastavus rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditele. See tagatakse eelkõige eesmärkidega 76, 77, 78, 79, 80 ja 82. Lisaks on seatud seitse eesmärki, et tagada eelkõige korruptsioonivastase raamistiku tugevdamine ning avaliku sektori vahendite, sealhulgas liidu toetuse kasutamise läbipaistvus ja järelevalve nende üle. See tagatakse eesmärkidega 54, 55, 57, 58, 59, 62 ja 63. Kolm eesmärki on seatud selleks, et suurendada läbipaistvust ja konkurentsi riigihangete valdkonnas. See tagatakse 66., 68. ja 69. eesmärgiga. Neli eesmärki on seatud selleks, et suurendada kohtusüsteemi sõltumatust, mis on sisekontrollisüsteemi toimimise eeltingimus. See tagatakse 71., 72., 73. ja 74. eesmärgiga.

- (58) Komisjon leiab, et üldiselt on uue taaste- ja vastupidavuskava sisekontrollisüsteem piisav, võttes arvesse ka Ungari kontrollisüsteemiga seotud 24 eesmärki, mille kaudu kaitstakse määruse (EL) 2021/241 artikli 24 kohaste maksete eeltingimuseks olevaid liidu finantshuve. Võttes arvesse, et need eesmärgid on ette nähtud selleks, et tagada liidu finantshuvide kaitse ja piisava kontrollisüsteemi loomine enne, kui komisjon kiidab heaks rahastu raames tehtavad maksed, peaks Ungari saavutama kõik kontrollisüsteemiga seotud eesmärgid⁸ enne esimese maksetaotluse esitamist, kusjuures rahastu raames ei tohiks teha ühtegi makset enne, kui need eesmärgid on saavutatud. Ungari on esitanud mitu kõnealust meedet määruse (EL, Euratom) 2020/2092 kohase menetluse raames. Seotud eesmärkide ja sihtide sisu on kooskõlas selle menetluse kontekstis võetud kohustustega. Peale selle on lisatud sätted, et tagada auditi- ja kontrollimeetmete jätkuv kohaldamine pärast 2026. aastat. Auditiga antavat kindlust on suurendatud ka konkreetsete sätete lisamisega, mis on seotud tugevdatud järelkontrollide ja audititega ning pettusi, korruptsiooni, huvide konflikte ja topeltrahastamist käsitlevate normide järgimise kontrollimisega.

⁸ See kehtib järgmiste eesmärkide puhul: 54, 55, 57, 58, 59, 62, 63, 66, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83 ja 84.

Uue taaste- ja vastupidavuskava sidusus

- (59) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11 sisaldab uus taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) meetmeid, millega tagatakse reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide rakendamisel sidus tegevus.
- (60) Uus taaste- ja vastupidavuskava koosneb 11 vastastikku sidusast komponendist, millega toetatakse majanduse tugevdamist, tööhõivet ja sotsiaalsete tulemuste parandamist ning edendatakse rohe- ja digipööret. Investeeringud veemajandusse, ringmajandusse, transporti ja kavasse „REPowerEU“ ning vabatahtlik toetus tehisintellekti gigatehase ja IRIS² programmidele aitavad suurendada taaste- ja vastupidavuskava järjepidevust ning tagada Ungari taastestrategia jätkuva kooskõla selle pikaajaliste prioriteetidega, milleks on rohe- ja digipööre, energiasüsteemide ja sotsiaal-majanduslik vastupanuvõime. Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis avaldavad mitmekordistavat mõju ja aitavad kiiremini saavutada Ungari strateegilisi eesmärke. Transpordi CO₂ heite vähendamise ja võrgu arendamise koosmõju toob eeldatavalt kaasa süsteemsed muutused. Raudteelõikude elektrifitseerimisega suurendatakse nõudlust puhta elektrienergia järele; seda toetatakse võrgu uuendamisega, mis omakorda toetab elektrisõidukite laadimisjaamade võrgu laiendamist. Võrgu suurem võimsus ja paindlikkus (mis tagatakse tarkvõrgu salvestusrajatistesse tehtavate investeeringutega ja ülekandevõrgu uuendamisega) on keskse tähtsusega transpordi elektrifitseerimisest tuleneva lisakoormusega toimetulekuks. Lisatud meetmed aitavad veelgi rohkem kaasa Ungari rohe- ja digipöördele. 6. komponent (energia) ja REPowerEU peatükk hõlmavad energiasüsteemi eri segmentidele suunatud meetmeid.

Kui elamute päikesepaneelide toetus annab kodumajapidamistele võimaluse toota ise taastuvenergiat, siis maismaa tuuleenergia arendamisel keskendutakse suuremahulisele taastuvenergia tootmisvõimsusele ja maapõueenergiaga seotud reformide abil kasutatakse ära tööstusliku ja kaugkütte potentsiaali. Võrgu arendamine on kriitilise tähtsusega täiendav meede, millega tagatakse, et ülekande- ja jaotustaristu suudab vastu võtta nende taastuvate energiaallikate suuremat võimsust ja toime tulla tootmisvõimsuse muutlikkusega. Digipöörde valdkonnas tugevdatakse uue vabatahtliku toetusega tehisintellekti gigatehase ja IRIS² programmidele kõrgjõudlusega andmetöötuse võimekust, samal ajal kui tervishoiu digitaliseerimisega ajakohastatakse avalike teenuste osutamist. Nutiarvestite levitamisega – mis on veel üks täiendav meede – suurendatakse energiatõhusust ja parandatakse võrguhaldust, pakkudes reaalaja-andmeid tarbimise kohta. See võimaldab nõudluse paremat juhtimist, mis on äärmiselt oluline ajal, mil Ungari võrku integreeritakse rohkem muutliku tootmisvõimsusega taastuvenergiaallikaid. Üheskoos tagavad kõnealused investeeringud toetuse digipöörde põhiaspektides, olgu need siis seotud tööstuse, avaliku sektori või taristuga.

Võrdõiguslikkus

- (61) Uues taaste- ja vastupidavuskavas on sooline võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused integreeritud valdkonnaüleste prioriteetidena kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba 2. põhimõttega (sooline võrdõiguslikkus) ja 3. põhimõttega (võrdsed võimalused). Uus taaste- ja vastupidavuskava sisaldab sihipäraseid meetmeid, mille eesmärk on vähendada soolist ebavõrdsust hariduses, tööturul ja esmatähtsate teenuste kättesaadavuses. Alushariduse ja lapsehoiu valdkonnas peaks 110 uue lastehoiuasutuse loomine aitama töötavatel vanematel, eelkõige naistel paremini tasakaalustada perekondlikke ja tööalaseid kohustusi, suurendades omakorda naiste osalust tööturul. Samuti edendatakse uue taaste- ja vastupidavuskavaga kaasavat haridust meetmete kaudu, mille eesmärk on vähendada segregatsiooni koolides ja toetada hariduslike erivajadustega õpilasi ning tagada seeläbi kõigile lastele võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele, olenemata sotsiaal- majanduslikust taustast.

Julgeolekualane enesehindamine

- (62) Julgeolekualast enesehindamist ei ole esitatud, kuna Ungari ei ole seda määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 4 punkti g kohaselt asjakohaseks pidanud. Uue taaste- ja vastupidavuskava investeeringud hõlmavad tehisintellekti gigatehase ja IRIS² programmidele antavat vabatahtlikku toetust. Vajalikud julgeolekutagatised tuleks kehtestada vastavate programmide elluviimise käigus.

Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid

- (63) Uuel taaste- ja vastupidavuskaval on tugev piiriülene ja mitut riiki hõlmav mõõde. REPowerEU peatükk sisaldab peamisi reforme ja investeeringuid, et stimuleerida taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, tugevdada paindlikkusturge, suurendada elektrivõrgu vastupanuvõimet, parandada energiatõhusust ja aidata seeläbi vähendada sõltuvust fossiilkütustest. Elektrivõrgu arendamise eesmärk on toetada taastuenergia kasutuselevõttu ning parandada elektrivõrkude ühendamist tarbijate ja tootjate heaks. Koos reformidega, millega stimuleeritakse energia salvestamist, maismaa tuuleenergia ühendamist ja paindlikkusturu toimimist, on see investeering kriitilise tähtsusega meede, millega suurendatakse liidu elektrivõrgu vastupanuvõimet ja vähendatakse sõltuvust fossiilkütustest. Eespool osutatud reformide ja investeeringute mõju aidatakse mitmekordistada elamute energiatõhususe parandamist toetava rahastamisvahendiga, arvestades, et sellega vähendatakse kodumajapidamiste energiatarbimist. Nende meetmete hinnangulised kogukulud moodustavad 704 510 828 eurot, mis on 100 % REPowerEU peatüki hinnangulistest kuludest ja ületab soovituslikku 30 % eesmärki. REPowerEU komponendil on keskne roll Ungari riigipõhiste soovitusete, eelkõige 2022. aasta soovitusete 5, 2022. aasta soovitusete 6 ja 2023. aasta soovitusete 4 elluviimisel, sest sellega edendatakse energiatõhusust, taristu uuendamist ja piiriüleseid ühendusi. Selle kava juhtprojekt hõlmab Szegedi–Röszke raudteeliini (mis ulatub Ungari piirini Serbiaga) elektrifitseerimist ning uue elektrifitseeritud deltatee rajamist, mis ühendab raudteeliine nr 136 ja 140.

Need uuendused peaksid aitama suurendada piiriülese raudteetranspordi tõhusust ja vähendada sõltuvust fossiilkütustest, samuti on need kooskõlas liidu CO₂ heite vähendamise ja kestliku liikuvuse eesmärkidega. Elutähtsa taristu uuendamisega toetatakse projektiga Ungari rohepööret, tugevdatakse piirkondlikke majandussidemeid ja parandatakse nii reisijate- kui ka kaubaveoteenuste logistikat. Algatus vastab kava „REPowerEU“ laiematele eesmärkidele, sealhulgas eesmärk kiirendada energiasõltumatus saavutamist, edendada taastuvenergia integreerimist, tugevdada kogu liidus transpordisüsteemi vastupidavust ning vähendada samal ajal sotsiaal-majanduslikke erinevusi sihipäraste energia- ja taristuinvesteeringute abil. Selge piiriülene mõõde on ka Ungari 500 000 000 euro suurusel toetusel tehisintellekti gigatehase algatusele. Tehisintellekti gigatehased on liidu tasandi strateegilised taristud, mille eesmärk on pakkuda Euroopa teadlastele, idufirmadele ja ettevõtjatele kõigis liikmesriikides juurdepääsu eesliini tehisintellekti mudelite ulatuslikule andmetöötlusvõimsusele ja koolitussuutlikkusele. Investeeringust saadav kasu ulatub kavakohaselt Ungari piiridest palju kaugemale, arvestades ühiskasutusse antavat tehisintellektivõimsust, avatud juurdepääsu superandmetöötlusressurssidele ja liidu tehnoloogilise suveräänsuse tugevdamist. Ka Ungari 500 000 000 euro suurune toetus IRIS² satelliidikogumi programmile on oma olemuselt piiriülese mõjuga. IRIS²-st saadav kasu, sealhulgas sidetaristu suurem vastupidavus ja väiksem sõltuvus liiduvälistest teenuseosutajatest, avaldub kavakohaselt kõigis liikmesriikides ega piirdu vaid Ungariga.

Konsulteerimine

- (64) Uues taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate reformide ja investeeringute üle on kooskõlas riikliku õigusraamistikuga konsulteeritud sidusrühmadega. Eelkõige korraldati uue taaste- ja vastupidavuskava esitamisel avalik konsultatsioon nende meetmete teemal, mis kanti eelmisest taaste- ja vastupidavuskavast üle uude taaste- ja vastupidavuskavasse. Samuti korraldati täiendavad konsultatsioonid nende meetmete ja investeeringute üle, mis võeti uude taaste- ja vastupidavuskavasse üle muudest liidu programmidest (enne vastavate konkursikutsete avaldamist). Lisaks konsulteeriti Ungari uues taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate uute meetmete üle sidusrühmadega taaste- ja vastupidavuskava seirekomisjonis ning käimas on täiendavad konsultatsioonid kooskõlas riigisisese raamistikuga.

Meetmed, millega toetatakse investeerimistoiminguid, mis aitavad kaasa Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi (STEP) eesmärkide saavutamisele

- (65) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/795⁹ artikli 4 lõikega 4 pidas Ungari prioriteetseks projekte, millele on kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 kohaselt antud suveräänsusmäär. Ungari leidis siiski, et uude taaste- ja vastupidavuskavasse ei lisata ühtegi suveräänsusmäärise saanud projekti, kuna selliste projektide lõpuleviimiseks rahastu lõppkuupäeva ei olnud piisavalt aega.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

Positiivne hinnang

- (66) Pärast seda, kui komisjon on andnud uuele taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et uue taaste- ja vastupidavuskava vastavus määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele on rahuldav, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga sätestada uue taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb uue taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise ja laenutoetusena.

Rahaline toetus

- (67) Uue taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 10 000 000 000 eurot, mis on EKP 9. juuni 2026. aasta EUR/HUF viitemäära alusel 3 553 302 225 000 Ungari forintit. Meetmete ning vastavate eesmärkide ja sihtide kirjeldustes osutatud summad eurodes on arvutatud samal alusel ja neid tuleks hinnata seda arvesse võttes.
- (68) Kuna uus taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele ning selle hinnangulise kogukulu summa on Ungari jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Ungari uue taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema 6 511 661 435 eurot.

- (69) Peale selle tuleks Ungarile täiendavate reformide ja investeeringute toetamiseks kättesaadavaks teha laenutoetus kogusummas 3 918 313 481 eurot. Uue taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa on väiksem kui Ungarile kättesaadav rahaline toetus ja Ungarile kättesaadavaks tehtav laenutoetus kokku. Seetõttu tuleks Ungarile kättesaadavaks tehtava laenutoetuse kogusummat vähendada 3 488 338 565 euron. Ungari taotletud laenu maksimaalne maht on väiksem kui 6,8 % tema 2019. aasta kogurahvatulust jooksevhindades.
- (70) Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsust tuleks seetõttu vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsuse lisa täielikult asendada.
- (71) Käesolev otsus ei mõjuta selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muude kui rahastu kohaste liidu programmide raames, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse alutada eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Uuele taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Ungari uuele taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Uue taaste- ja vastupidavuskava reformid ja investeerimisprojektid, uue taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid ning laenu maksmisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Muudatused

Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsust Ungari taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liit teeb Ungarile tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 6 511 661 435 eurot¹⁰.“

¹⁰ See summa vastab rahalisele toetusele pärast Ungari proportsionaalse osa mahaarvamist määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõike 2 kohastest kuludest, mis on arvutatud kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodika kohaselt.

- 2) Artikli 2a lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Liit annab Ungarile laenu kuni 3 488 338 565 eurot.“
- 3) Lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 3

Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

..., ...

Nõukogu nimel

eesistuja
